

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXX. — Wydana i rozesłana dnia 24. maja 1916.

Trzeci (M 147.—149.) 147. Rozporządzenie cesarskie o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych. — 148. Rozporządzenie w sprawie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. maja 1916. o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych. — 149. Rozporządzenie, odnoszące się do strzyżenia owiec.

147.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 1. maja 1916

o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej
w okolicy miejsc obwarowanych.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141. zarządzam, co następuje:

§ 1.

(1) Jeśli względy wojskowe wymagają zmiany stosunków posiadłości gruntowej (co do osiedlenia, zagospodarowania) w okolicy miejsc obwarowanych, to należy według następujących przepisów dokonać z urzędu komasacji gruntów wszelkiego rodzaju, także jeśli na nich stoją budynki, jakoteż podziału i regulacji gruntów wspólnych.

(2) Rząd jest upoważniony do oznaczenia osobnem rozporządzeniem tych gmin katastralnych, do których ma zastosowanie niniejsze rozporządzenie cesarskie.

§ 2.

(1) Wszystkie kwestye, odnoszące się do potrzeb wojskowych, a nasuwające się w toku postępowania, wdrożonego w myśl § 1., podlegają wyłącznie rozstrzygnięciu właściwej władzy wojskowej.

(2) Zresztą w sprawach komasacji i podziału albo regulacji wspólnie używanych gruntów są właściwymi:

1. zaprzysiężeni komisarze miejscowi, którym są przydane dla wykonania prac technicznych oddziały techniczne,

2. komisya ministeryalna dla operacji agrarnych w Ministerstwie rolnictwa.

(3) Komisya ministeryalna składa się z Ministra rolnictwa albo jego zastępcy jako przewodniczącego, z referenta, z trzech członków ze stanu sędziowskiego, ze zastępcy Ministerstwa spraw wewnętrznych, ze zastępcy wojskowego i ze zastępcy odnośnego wydziału krajowego. Przy uchwałach, odnoszących się do kwestyi, należących zresztą do właściwości sądów (spory stron), uczestniczą w głosowaniu tylko przewodniczący, referent, zastępca Ministerstwa spraw wewnętrznych i członkowie ze stanu sędziowskiego, których ilość powiększyć należy o czwartego członka. Jeśli według zapatrywania zastępcy wojskowego uchwała komisji ministeryalnej, nie tycząca się wyłącznie sporów stron, mogłaby szkodzić interesom wojskowym, w takim razie ma on prawo sprzeciwić się natychmiast tej uchwale. W tym przypadku należy wygotowanie uchwały wstrzymać, a kwestyę interesu wojskowego załatwić w drodze porozumienia między Ministrem rolnictwa i właściwą władzą wojskową. Wynik tego porozumienia obowiązuje komisję ministeryalną.

§ 3.

(1) Od dnia, w którym ogłoszono w urzędowym dzienniku krajowym rozpoczęcie się działalności urzędowej władz wymienionych w § 2., ustęp 2., na pewnym oznaczonym obszarze, należy do ich właściwości przeprowadzanie rozprawy i rozstrzyganie o wszystkich stosunkach faktycznych i prawnych, których nie można pozostawić przy przeprowadzaniu komasacji, podziału i regulacji w ich stanie dotychczasowym, i od dnia tego ogłoszenia wykluczoną jest właściwość innych władz, do których zakresu działania należałyby zresztą te sprawy.

(2) W szczególności są władze, wymienione w § 2., ustęp 2., właściwymi także dla wszystkich kwestyi, które łączą się z wykonaniem wspólnych urządzeń gospodarczych i z uregulowaniem ich przyszełego utrzymania.

(3) O ile chodzi o koleje, jest potrzebna zgoda Ministerstwa kolei żelaznych.

(4) We wszystkich innych przypadkach wolno wydawać komisarzowi miejscowemu zarządzenia i rozstrzygnięcia o sprawach, należących do zakresu właściwości innych władz administracyjnych, tylko po wysłuchaniu tych urzędów administracyjnych, któreby zresztą były dla sprawy właściwymi w myśl odnośnych ustaw.

§ 4.

(1) Rozstrzyganie sporów stron zastrzega się komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych. We wszystkich innych sprawach rozstrzyga komisarz miejscowy, o ile nie należą one w myśl § 2., ustęp 1., wyłącznie do właściwości władzy wojskowej. O ile od rozstrzygnięć i zarządzeń komisarza miejscowego jest dopuszczalne odwołanie do komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych, postanowi się w drodze rozporządzenia.

(2) Jeśli komisja ministeryalna przekona się przy sposobności odwołania albo nadzoru, który ma z urzędu wykonywać, że w przygotowawczym opracowaniu pewnej sprawy powstały istotne braki, albo że została naruszona ustawa, a może to wpłynąć na wynik całej rozprawy lub naruszyć prawa uczestników, to ma komisja ministeryalna zarządzić nową rozprawę albo nowe dochodzenia.

§ 5.

(1) Celem przestrzegania względów wojskowych ma komisarz wojskowy uwiadamiać o wszystkich rozprawach właściwą władzę wojskową.

(2) Władzy tej przysługuje prawo wysyłać zastępców do wszystkich rozpraw, zarządzanych na podstawie tego rozporządzenia cesarskiego. O ile chodzi o sprawy wojskowe, musi się najpierw zasięgnąć rozstrzygnięcia właściwej władzy wojskowej. Przeciw wszystkim rozstrzygnięciom komisarza wojskowego przysługuje władzy wojskowej prawo odwołania się do komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych, o ile nie przysługuje jej w myśl § 2., ustęp 1., samoistne rozstrzyganie; wykonanie takich zarządzeń ma być wskutek sprzeciwu władzy wojskowej albo wysłanego przez nią zastępcy wstrzymane aż do rozstrzygnięcia komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych.

§ 6.

Ostateczne orzeczenia władz, wymienionych w § 2. ustęp 2., oraz zatwierdzone przez nie ugody mają skuteczność prawną sądowych orzeczeń albo ugód albo, o ile chodzi o sprawy zarządu politycznego, mają one skuteczność prawną politycznych orzeczeń albo ugód i będą na równi z nimi wykonywane przez władze, które są zresztą właściwe w tym względzie.

§ 7.

(1) Dotychczasowy posiadacz placu budowlanego ma prawo żądać przydzielenia mu odpowiednio wielkiego placu budowlanego.

(2) Grunty, na których stoją budynki, należy pozostawić dotychczasowemu posiadaczowi, chyba że budynki te należy usunąć na zasadzie zarządzenia wojskowego, wydanego po myśli istniejących przepisów.

(3) Każdy właściciel innego gruntu (bezpośredni uczestnik) ma prawo żądać stosownie do ustalonej wartości tego gruntu ekwiwalentu z gruntów, objętych komasacją. Można przytem wyrównać pieniędzmi nieznaczne różnice między wartością gruntów, które mają być wynagrodzone, i wartością gruntów, stanowiących ekwiwalent.

§ 8.

Na obszarach komasowanych wolno jest miejscowości albo pojedyncze budynki, zburzone w interesie obrony miejsca obwarowanego, tylko tam odbudować, a nowe budynki tylko tam postawić, gdzie według uznania właściwej władzy wojskowej nie przeszkadzają temu powody obwarowania albo inne względy wojskowe.

§ 9.

W toku postępowania komasacyjnego należy w razie potrzeby uregulować granice gmin

katastralnych, uwzględniając położenie i odpowiadające celowi ukształtowanie przestrzeni pod miejscowość i niw, do czego nie potrzeba zgody odpowiednich urzędów, wymaganej zresztą według istniejących ustaw.

§ 10.

Z komasacją gruntów, oraz z podziałem albo uregulowaniem gruntów, używanych wspólnie, należy połączyć wykonanie wszystkich wspólnych urządzeń, które są potrzebne do tego, by zapewnić dostęp, możliwie wolny od służebności, i odpowiadające celowi używanie gospodarze gruntów, stanowiących ekwiwalent, oraz do tego, by zapewnić swobodną komunikację między poszczególnymi gminami i w obrębie każdej gminy z osobna.

§ 11.

Postępowanie, oraz urządzenie służby dla wykonania zarządzeń, potrzebnych w myśl § 1., unormuje się przez rozporządzenie.

§ 12.

(1) Wszystkie podania, protokoły, załączniki, dokumenty prawne, oświadczenia, wygotowania, orzeczenia, ugody, uwierzytelnienia i widymaty w postępowaniu, wdrożonem w myśl tego rozporządzenia cesarskiego, są wolne od należności stemplowych i bezpośrednich, o ile nie czyni się z nich żadnego innego użytku.

(2) Środki pomocnicze z ksiąg gruntowych i z katastru, potrzebne do tego postępowania, będą wydawane bez kosztów.

§ 13.

(1) Prawa, zabezpieczone dla osób trzecich na gruncie, objętym komasacją albo podziałem, zostaną przeniesione z uwolnieniem od należności na grunt, stanowiący ekwiwalent, o ile razem z przeniesieniem niema być wpisanej zmiany w osobie uprawnionego, anież zmiana w rozmiarze prawa.

(2) Przeniesienia majątkowe i nabycia praw na zasadzie planu komasacyjnego, działowego albo regulacyjnego, są wolne od należności.

§ 14.

(1) Do tych komasacji oraz podziałów i regulacji gruntów wspólnych, które się wykonuje po myśli tego rozporządzenia cesarskiego, mają odpo-

wiednie zastosowanie postanowienia §§ 13., 15. do 19., 20., ustęp 1. i 2., 21. do 23. i 26. ustawy z dnia 7. czerwca 1883, Dz. u. p. Nr. 92. i §§ 4. do 6. ustawy z dnia 7. czerwca 1883, Dz. u. p. Nr. 94.

(2) Natomiast nie mają zastosowania do takich komasacji, podziałów i regulacji dalsze postanowienia tych ustaw, oraz postanowienia ustaw krajowych, tyjących się komasacji, podziałów i regulacji.

(3) Czasokres do wypowiedzania stosunków najmu i dzierżawy oraz stosunków, oznaczonych w § 1103. u. e., ustanowi się drogą rozporządzenia.

(4) Oświadczenia, złożone w toku postępowania, i ugody, przy niem zawarte, nie potrzebują zgody osób trzecich, anież nie podlegają zatwierdzeniu przez władze administracyjne lub opiekuńcze. Zamiast zatwierdzenia ze strony władzy opiekuńczej wymagane jest zatwierdzenie ze strony komisji ministerjalnej dla operacji agrarnych.

§ 15.

(1) Koszta potrzebnego personelu i potrzeb rzeczowych stają się ciężarem skarbu państwa, o ile potrzeb tych nie pokryje albo nie dostarczy zarząd wojskowy.

(2) Uczestnicy mają ponieść tylko następujące koszta i kwoty:

1. kwoty stanowiące wyrównania pieniężne, jakie mają świadczyć poszczególni uczestnicy bezpośredni,

2. koszta, jakie powstały dla uczestników wskutek brania udziału w rozprawach albo wskutek wysłania pełnomocników lub doradców prawnych i fachowych,

3. koszta żądanych przez uczestników odpisów z protokołów rozpraw i z innych aktów oraz koszta odbitek planów,

4. koszta rozpraw, niepotrzebnych dla należytego toku komasacji, podziału albo regulacji, a spowodowanych przez poszczególnych uczestników wskutek dochodzenia osobnych własnych interesów,

5. koszta rozpraw, spowodowanych zawinieniem uczestnika, swawolnymi roszczeniami albo swawolnymi zarzutami,

6. koszta zakładów i urządzeń, wykonanych w celu podwyższenia wartości gruntów, stosownie do rozprawy konkurencyjnej.

§ 16.

Rząd jest upoważniony do zmiany lub do uzupełnienia tego rozporządzenia cesarskiego w porozumieniu z właściwymi urzędami wojskowymi, o ile wymagałyby tego potrzeby wojskowe albo gospodarcze.

§ 17.

(1) To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Wykonanie poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 1. maja 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.	Hohenlohe wkr.
Georgi wkr.	Hochenburger wkr.
Forster wkr.	Hussarek wkr.
Trnka wkr.	Zenker wkr.
Morawski wkr.	Leth wkr.
Spitzmüller wkr.	

148.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 21. maja 1916

w sprawie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. maja 1916, Dz. u. p. Nr 147, o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 147, rozporządza się, jak następuje:

Rozdział I.

Oznaczenie obszaru, do którego ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie.

§ 1.

Na wniosek władzy wojskowej oznaczy się rozporządzeniem Ministra rolnictwa te gminy katastralne, do których ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie z dnia 1. maja 1916, Dz. u. p. Nr. 147, o uregulowaniu stosunków posiadłości gruntowej w okolicy miejsc obwarowanych.

Rozdział II.

Władze.

1. Komisarze miejscowi.

Mianowanie i stosunek służbowy.

§ 2.

(1) Komisarzy miejscowych mianuje Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości.

(2) Komisarze miejscowi, którzy muszą być urzędnikami państwowymi, podlegają pod względem służbowym i dyscyplinarnym komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych w Ministerstwie rolnictwa.

Personal techniczny.

§ 3.

(1) Dla wykonania prac technicznych mają być przydane komisarzom miejscowym oddziały techniczne. Minister rolnictwa ustanawia kierowników tych oddziałów i inne organa techniczne ze stanu personalu technicznego dla operacji agrarnych w Ministerstwie rolnictwa.

(2) Geodetyczne prace przygotowawcze wykonają organa dyrekcji generalnej dla katastru podatku gruntowego.

2. Komisya ministeryalna dla operacji agrarnych w Ministerstwie rolnictwa.

Skład.

§ 4.

(1) O ile chodzi o sprawy, określone w rozporządzeniu cesarskiem, składa się komisya ministeryalna z Ministra rolnictwa albo jego zastępcy, jako przewodniczącego, z referenta, z trzech członków ze stanu sędziowskiego, ze zastępcy Ministerstwa spraw wewnętrznych, ze zastępcy wojskowego i ze zastępcy odnośnego wydziału krajowego. Przy uchwałach w sprawie kwestyi, które zresztą należą do właściwości sądowej (spory stron), biorą udział w głosowaniu tylko przewodniczący, referent, zastępca Ministerstwa spraw wewnętrznych i członkowie ze stanu sędziowskiego, których ilość należy powiększyć o czwartego członka.

(2) Referenta należy wybrać ze stanu urzędników Ministerstwa rolnictwa; członków ze stanu sędziowskiego wyznacza Minister sprawiedliwości, zastępcę Ministerstwa spraw wewnętrznych Minister spraw wewnętrznych, zastępcę

wojskowego Minister obrony krajowej, a zastępcę wydziału krajowego wysłał wydział krajowy.

(3) Dla każdego członka należy ustanowić zastępcę, dla członków ze stanu sędziowskiego dwóch zastępców.

(4) Przewodniczący może przybierać do rozpraw komisyjnych stale albo od przypadku do przypadku rzeczoznawców, którzy w kwestjach gospodarczych mają być słuchani jako doradcy.

Koszta zastępstwa wydziałów krajowych.

§ 5.

Wydziały krajowe mają same ponieść kosztą swego zastępstwa.

Posiedzenia, sposób uchwalania i traktowanie spraw.

§ 6.

(1) Komisya ministeryalna zbiera się w dniach, które oznacza przewodniczący. Wydaje ona swoje rozstrzygnięcia i uchwały na posiedzeniach gremialnych większością głosów.

(2) Przy głosowaniu głosuje referent jako pierwszy, a przewodniczący jako ostatni. Po referencie głosuje najpierw zastępca wojskowy, a potem członkowie ze stanu sędziowskiego, zastępca wydziału krajowego i zastępca Ministerstwa spraw wewnętrznych.

(3) Dla traktowania spraw w komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych są zresztą stanowczymi postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. lipca 1886, Dz. u. p. Nr. 108, ze zmianą co do prawa sprzeciwu zastępcy wojskowego, wymienioną w § 2., ustęp 3., rozporządzenia cesarskiego.

Zakres działania.

§ 7.

Komisya ministeryalna:

1. rozstrzyga o zarzutach i zażaleniach przeciw rozstrzygnięciom i zarządzeniom komisarza miejscowego w drugiej i ostatniej instancji,

2. rozstrzyga w sporach stron (§ 4.) w pierwszej i ostatniej instancji i

3. wykonuje prawo nadzoru z urzędu albo na żądanie.

3. Pomoc ze strony innych władz.

§ 8.

Władze, którym powierzono wykonanie rozporządzenia cesarskiego, będą wspomagane we wypełnianiu swych zadań przez wszystkie inne

władze i urzędy; w szczególności mają te ostatnie z możliwym pospiechem czynić zadość prośbom, wystosowanym do nich po myśli rozporządzenia cesarskiego i tego rozporządzenia wykonawczego.

Rozdział III.

Postanowienia ogólne.

I. Właściwość władz wykonawczych.

§ 9.

(1) Po wydaniu rozporządzenia, przewidzianego w § 1., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego, ma komisya ministeryalna dla operacji agrarnych ogłosić publicznie dzień, w którym rozpoczyna się działalność urzędowa komisarza miejscowego, za pośrednictwem urzędowego dziennika krajowego, a także w odnośnych gminach katastralnych, dodając, że od tego właśnie dnia rozpoczyna się właściwość władz wykonawczych w zakresie oznaczonym w § 3. rozporządzenia cesarskiego i ze skutkami prawnymi z § 14. rozporządzenia cesarskiego, i że komisarz miejscowy oznaczy te poszczególne obszary komasowane, z których składa się obszar, oznaczony w rozporządzeniu (§ 21.).

(2) O dniu rozpoczęcia działalności urzędowej komisarza miejscowego należy także uwiadomić występującą z wnioskiem władzę wojskową (§ 1.), wydział krajowy, wydział powiatowy, polityczną władzę powiatową, sąd księgi gruntowej i ewidencję katastru podatku gruntowego.

§ 10.

(1) Od dnia rozpoczęcia się działalności urzędowej władz wykonawczych należą do ich właściwości także spory o własność albo o posiadanie gruntów, objętych postępowaniem komasacyjnym, a to nawet wtedy, jeśli te spory przed wspomnianym dniem zawisły już u zwyczajnego sędziego.

(2) Dalej są władze te właściwymi także w sprawach prawa wodnego i lasowego, wymagających uporządkowania dla celów komasacyjnych, działowych albo regulacyjnych. Mają przytem zastosowanie przepisy o prawie wodnym albo przepisy lasowe.

(3) Władze te są właściwymi także dla wszystkich kwestyi, potączonych z wykonaniem wspólnych urządzeń gospodarczych i z uregulowaniem ich przyszłego utrzymania.

(4) O ile chodzi o zmiany na kolejach w toku postępowania, ma komisarz miejscowy postarać się o zgodę Ministerstwa kolei żelaznych.

(5) We wszystkich innych przypadkach należy wydać potrzebne zarządzenie albo rozstrzygnięcie po wysłuchaniu urzędów administracyjnych, które byłyby zresztą właściwymi w tej sprawie w myśl odnośnych ustaw. Wysłuchanie to może nastąpić na rozprawie komisyjnej, do której należy zaprosić odnośne urzędy administracyjne w celu wysłuchania zastępców. Jeśli wysłuchanie następuje w drodze pisemnej, w takim razie ma komisarz miejscowy wystosować do odnośnego urzędu administracyjnego pisemną prośbę z oznaczeniem czasokresu, dodając, że po bezwocnym upływie czasokresu będzie się uważało ustawowy wymóg wysłuchania za spełniony.

2. Ogólne postanowienia, dotyczące się postępowania.

Strony i ich zastępcwo.

§ 11.

(1) Przy czynnościach urzędowych komisarza miejscowego mają wezwani stanąć osobiście, albo też dać się zastąpić przez pełnomocników, udzielić żądanych wyjaśnień i przedłożyć wymagane dokumenty i środki pomocnicze.

(2) Jeśli nie można dojść, komu przysługuje prawo, objęte rozprawą, albo jeśli miejsce pobytu uczestnika jest nieznanem albo jest on nieobecny, a nie pozostawił należytego rzecznika, w takim razie ma komisarz miejscowy postarać się w sądzie o ustanowienie kuratora (§ 276. p. ks. u. c.).

Próby ugodowe.

§ 12.

W celu załatwienia wszystkich kwestyi i spraw, nasuwających się w toku postępowania, ma komisarz miejscowy przedewszystkiem próbować doprowadzić do skutku ugode.

Postępowanie w razie sporów stron.

§ 13.

(1) W razie sporów stron (§ 4.) ma komisarz miejscowy przedsięwziąć potrzebne dochodzenia i wyjaśnienia i przedłożyć materiał dochodzeń wraz z wyczerpującem sprawozdaniem komisji ministerjalnej do rozstrzygnięcia.

(2) Zarzuty w sporach stron należy wnosić w podwójnem wygotowaniu, jeśli zgłasza się je na piśmie. Jedno wygotowanie albo, jeśli zarzut wniesiono protokolarnie, odpis protokołu, należy doręczyć stronie przeciwnej, która do dni 14 może wnieść oświadczenie wzajemne.

Prawo komisarza miejscowego do wydawania rozstrzygnięć.

§ 14.

(1) O wszystkich kwestjach i sprawach, które mają być uporządkowane w tem postępowaniu i których nie należy uważać za spory stron (§ 4.), ma rozstrzygać komisarz miejscowy w pierwszej instancji.

(2) W rozstrzygnięciu o sprawie głównej należy orzec także o ewentualnym obowiązku zwrócenia kosztów przez strony (§ 15. rozporządzenia cesarskiego).

Wygotowanie rozstrzygnięć i zarządzeń.

§ 15.

(1) Rozstrzygnięcia i zarządzenia komisarza miejscowego należy z reguły wygotować na piśmie i doręczyć stronom oraz odnośnym władzom. Jeśli przedmiot postępowania został na rozprawie zupełnie wyjaśniony, natenczas można także natychmiast na rozprawie ogłosić rozstrzygnięcia i zarządzenia komisarza miejscowego obecnym uczestnikom. Jednak należy im doręczyć wygotowanie rozstrzygnięcia wraz z powodami do dni trzech po ogłoszeniu, jeżeli zażądają tego jeszcze na rozprawie.

(2) O wszystkich rozstrzygnięciach i zarządzeniach ma komisarz miejscowy uwiadomić na piśmie komendę miejsca obwarowanego (komendę twierdzy, komendę przyczółka mostowego), niezależnie od tego, czy zastępca tej władzy brał udział w rozprawie, w dochodzeniu lub w naoczni miejscowej.

Odwołania.

§ 16.

(1) Od rozstrzygnięć i zarządzeń komisarza miejscowego można odwołać się do komisji ministerjalnej, o ile rozporządzenie to nie postanawia nic innego.

(2) Odwołanie musi być wniesione do komisarza miejscowego na piśmie albo protokolarnie do dni 14, licząc od dnia, następującego po dniu doręczenia albo w razie niewygotowania na piśmie (§ 15.) od dnia, następującego po dniu ogłoszenia.

(3) Władza wojskowa (§ 15., ustęp 2.) ma prawo przeciw wszystkim rozstrzygnięciom i zarządzeniom komisarza miejscowego wnieść do tego ostatniego odwołanie do komisji ministerjalnej w przeciągu powyższego czasokresu.

Prawny skutek odwołania.

§ 17.

Odwołania od takich rozstrzygnięć albo zarządzeń komisarza miejscowego, których natych-

miastowe wykonanie jest potrzebne do należytego toku postępowania, i może nastąpić według zachodzących okoliczności bez istotnej szkody dla wnoszącego odwołanie, nie mają skutku odraczającego, wyjąwszy wypadek, przewidziany w § 5. rozporządzenia cesarskiego; zostaje zastrzeżoną jednak możliwość późniejszego sprostowania stanu, zaistniałego wskutek zaczepionego rozstrzygnięcia albo zarządzenia, jeżeli potrzeba jego okaże się z rozstrzygnięcia wyższej instancyi.

Kary porządkowe.

§ 18.

(1) Komisarz miejscowy może zagrozić na wypadek niezastosowania się do jego zarządzeń karami porządkowemi najwyżej do 200 K, o ile uważa to za wskazane w interesie postępowania.

(2) Jeśli strony, których stawienie się było wskazane w interesie postępowania, dalej świadkowie, znawcy albo pamiętnicy nie stawiają się przy dochodzeniu albo na rozprawie mimo należytego wezwania bez uzasadnionej przyczyny, albo jeśli odmawiają niesłusznie zeznań lub wydała się przedweześnie z rozprawy, to można ich ukarać karą porządkową, wynoszącą najwyżej 100 K w każdym poszczególnym przypadku.

(3) Osoby zakłócające należyty tok postępowania swoim niewłaściwym zachowaniem się albo widocznie swawolnym wtrącaniem się lub takiemiż czynnościami, można ukarać pieniężną karą porządkową do 30 K albo aresztem do trzech dni. Od orzeczenia tych kar porządkowych nie jest dopuszczalny środek prawny.

(4) Grzywny pieniężne można zamienić w razie nieściągalności na karę aresztu, przyczem 10 K odpowiada karze aresztu przez 24 godzin.

(5) Kary pieniężne przypadają na cele pieczy nad ubogimi tej gminie, w której mieszka ukarany.

(6) Prawomocnie orzeczone kary wykona na wniosek komisarza miejscowego polityczna władza powiatowa.

Wykonanie rozstrzygnięć i zarządzeń władz.

§ 19.

Jeśli wykonanie orzeczenia prawomocnego albo zawartej ugody jest wskazane w interesie postępowania, w takim razie ma je spowodować komisarz miejscowy z urzędu, a we wszystkich innych przypadkach zarządzi on je na prośbę strony (§ 6. rozporządzenia cesarskiego).

Przywrócenie do stanu pierwotnego i usprawiedliwienie niestawienia się.

§ 20.

(1) Podania o przywrócenie do stanu pierwotnego albo o usprawiedliwienie niestawienia się są dopuszczalne tylko o tyle, o ile są dopuszczalne takie podania w postępowaniu sądowym w myśl przepisów procedury cywilnej.

(2) Podanie należy wnieść do dni 14 po ustaniu przeszkody, która spowodowała zaniedbanie.

(3) O takim podaniu rozstrzyga komisya ministeryalna.

3. Oznaczenie obszaru komasowanego.

§ 21.

(1) Każdą gminę katastralną, dla której ogłoszono działalność urzędową komisarza miejscowego, należy uważać z reguły za jeden obszar komasowany. Jeśli okazuje się to odpowiadającym celowi, może komisarz miejscowy połączyć także dwie gminy katastralne lub więcej gmin takich albo ich części w jeden jednolity obszar komasowany. Jeśli tylko części gmin katastralnych włączono do obszaru komasowanego, należy wybrać dla nich widoczne odgraniczenie naturalne albo sztuczne. Zewnętrzne granice obszarów komasowanych ma dokładnie ustalić komisarz miejscowy. Ustalony w ten sposób obszar komasowany należy ogłosić publicznie w odnośnych gminach katastralnych, powołując się na postanowienia § 9.

(2) Jeśli w toku postępowania okaże się potrzeba włączenia do obszaru komasowanego jeszcze dalszych gruntów, położonych na obszarze, do którego ma zastosowanie rozporządzenie cesarskie, to ma komisarz miejscowy postąpić w ten sam sposób.

4. Hipoteczne czynności urzędowe w toku postępowania.

Uwiedomienie sądu księgi gruntowej o obszarze komasowanym.

§ 22.

(1) Komisarz miejscowy ma podać do wiadomości sądu księgi gruntowej obszary komasowane, zauważając przytem, że od chwili nadejścia do sądu tego oznajmienia mają mieć zastosowanie postanowienia §§ 23. do 25.

(2) W taki sam sposób należy wymienić sądowi księgi gruntowej te grunty, które w toku postępowania włączono dodatkowo do postępowania.

Dopuszczalność wpisów hipotecznych na obszarze komasowanym.

§ 23.

(1) Po nadejściu uwiadomienia o obszarze komasowanym nie wolno przedsięwziąć we wykazach hipotecznych, odnoszących się do tych ciał hipotecznych, które stanowią obszar komasowany, żadnych takich wpisów hipotecznych, któreby nie zgadzały się z komasacją, jaka ma być przeprowadzoną.

(2) Wobec tego wszystkie podania hipoteczne, odnoszące się do obszaru komasowanego, które wpłynęły po tej chwili, jak i te, które wpłynęły przed tą chwilą, ale nie zostały jeszcze załatwione, należy wraz z konceptem zapisać mającej uchwały przesłać do jak najrychlejszego oświadczenia się aż do sprostowania księgi gruntowej komisarzowi miejscowemu, a jeżeli zakończenie postępowania ogłoszono przed sprostowaniem księgi gruntowej, komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych.

(3) Wyjątek stanowią podania hipoteczne, które sąd księgi gruntowej załatwia odmownie z przyczyny prywatno-prawnej albo które odnoszą się jedynie do wpisów prawa zastawu, do wykreśleń i do adnotacji w myśl §§ 20., lit. a, 52. i 59. ustawy z dnia 25. lipca 1871. Dz. u. p. Nr. 95.

Środki pomocnicze sądu księgi gruntowej.

§ 24.

(1) Sąd księgi gruntowej ma ogłoszenie, wydane w myśl § 9., i oznajmienie o obszarze komasowanym wciągnąć do dziennika, przybić je w urzędzie hipotecznym i na tablicy sądowej, a zarazem uwidocznic w odnośnych wykazach hipotecznych wdrożenie postępowania, powołując się na to ogłoszenie i oznajmienie.

(2) Tak samo należy postąpić, jeżeli sądowi księgi gruntowej oznajmione zostaną nieruchomości, które objęto później tem postępowaniem.

(3) Od chwili nadejścia wspomnianych oznajmień aż do sprostowania księgi gruntowej należy wszystkie podania hipoteczne, dotyczące się odnośnych ciał hipotecznych, po wciągnięciu ich do dziennika, wpisywać do osobnego spisu, prowadzonego obok dziennika, który każdego czasu należy na żądanie okazać komisarzowi miejscowemu.

(4) W razie otwarcia nowego wykazu hipotecznego ma sąd księgi gruntowej oznajmic treść

nowo utworzonego wykazu komisarzowi miejscowemu, przesyłając mu urzędowy wyciąg hipoteczny. Jeśli przy tej sposobności dokona się podziału parcel, natenczas należy udzielić komisarzowi miejscowemu ponadto plan podziału, przedłożony z podaniem o oddzielenie, a ewentualnie opis, zastępujący ten plan po myśli § 1. ustawy z dnia 23. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 82, względnie po myśli rozporządzenia z dnia 7. lipca 1890, Dz. u. p. Nr. 149, żądając rychłego zwrotu.

Załatwianie podań hipotecznych.

§ 25.

(1) Jeśli komisarz miejscowy wyda oświadczenie, że wpis żądany i według konceptu uchwały hipotecznej uważany przez sąd za dopuszczalny nie da się pogodzić z komasacją, dola sąd księgi gruntowej do uchwały uwagę, że dozwolony wpis według zdania komisarza miejscowego nie da się pogodzić z komasacją i będzie wobec tego traktowany przy sprostowaniu księgi gruntowej jako bezskuteczny, o ile to oświadczenie komisarza miejscowego pozostanie w mocy, że jednak wolno jest uczestnikom wnieść przeciw oświadczeniu komisarza miejscowego odwołanie do komisji ministeryalnej do dni 14 od doręczenia.

(2) Odwołanie to należy wnieść do sądu księgi gruntowej, a sąd ten odeszle je komisarzowi miejscowemu dla przedłożenia go komisji ministeryalnej.

(3) Stosując odpowiednio powyższe postanowienia, sąd drugiej instancyi, ewentualnie Najwyższy trybunał sądowy, jeżeli w drodze rekursu należałoby zezwolić na wpis, którego niższa instancya odmówiła, zasięgnie zdania komisji ministeryalnej w kwestyi dopuszczalności tego wpisu ze stanowiska komasacji i stosownie do tego rozstrzygnie.

(4) Jeżeli w myśl § 23., ustęp 2., należy zasięgnąć zdania komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych, to ma sąd księgi gruntowej oprzeć swoje rozstrzygnięcie na oświadczeniu tej komisji.

5. Oznajmienie o obszarze komasowanym ewidencji katastru podatku gruntowego.

§ 26.

(1) Obszary komasowane, oraz grunty, później tem postępowaniem objęte, poda komisarz miejscowy także do wiadomości właściwej ewidencji katastru podatku gruntowego, z auważając przytem, że po tem oznajmieniu aż do nadejścia wymienionych w § 92. środków pom. ocnieczyt

nie wolno przedsięwziąć żadnej czynności urzędowej, któraby zmierzała do przeprowadzenia zmian na gruntach obszaru komasowanego w operatach katastru podalku gruntowego.

(2) Ewidencya katastru podatku gruntowego ma przed przeprowadzeniem w katastrze udzielić komisarzowi miejscowemu do oświadczenia się wszystkie zmiany w stanie posiadania na obszarze komasowanym, zgłoszone u niej podczas postępowania, o ile niema ona jeszcze w tym względzie żadnej uchwały hipotecznej.

6. Zarządzenia tymczasowe.

§ 27.

(1) Postępowanie wstrzymuje albo zmienia wykonywanie w międzyczasie prawa o tyle, o ile władza zarządziła prowizoryum dla stworzenia stosownego przejścia do nowego ukształtowania posiadłości gruntowej. Prowizoryum można zarządzić co do przejściowego prowadzenia gospodarstwa albo wogóle dla wszystkich gruntów, objętych tem postępowaniem, albo dla gruntów pojedynczych, zależnie od tego, jak tego wymaga zabezpieczenie istoty lub stanu gospodarstwa.

(2) Komisarz miejscowy zasięgnie natychmiast po ustaleniu obszarów komasowanych rozstrzygnięcia władzy wojskowej (§ 15., ustęp 2.) co do tego, na których gruntach nie wolno w myśl § 8. rozporządzenia cesarskiego stawiać nowych budynków, wymieni następnie grunty te zwierzchności gminnej i ogłosi je przez przybicie w gminie.

(3) Komisarz miejscowy ma równocześnie wydać wszystkie zarządzenia, potrzebne do zabezpieczenia należytego prowadzenia gospodarstwa na gruntach komasowanych aż do odebrania ekwiwalentów.

Rozdział IV.

Postępowanie, zmierzające do oznaczenia przestrzeni pod miejscowość.

§ 28.

O ile przestrzeni pod miejscowość pozostawia się bez zmiany, ograniczy się postępowanie do zdjęcia geodezyjnego.

Rozprawa na miejscu.

§ 29.

(1) Jeżeli zachodzi potrzeba całkowitego lub częściowego oznaczenia na nowo przestrzeni pod miejscowość, to komisarz miejscowy przedewszystkiem przeprowadzić ma na miejscu zmierzającą

do tego rozprawę, przestrzegając postanowień ustawowych, a w szczególności postanowień § 8. rozporządzenia cesarskiego.

(2) Do tej rozprawy ma komisarz miejscowy zaprosić władzę wojskową (§ 15., ustęp 2.), wydział krajowy i powiatowy, polityczną władzę powiatową, zwierzchność gminną, te urzędy administracyjne, które należy wysłuchać w myśl § 3., ustęp ostatni rozporządzenia cesarskiego, i innych interesowanych.

(3) Przy rozprawie należy omówić przede-wszystkiem położenie przestrzeni pod miejscowość, a następnie rozmiar potrzebnych powierzchni, uwzględniając momenty wymienione w § 30.

(4) Po zbadaniu wyrażonych życzeń i żądań należy starać się o osiągnięcie zgody między interesowanymi. Jeśli zgoda do skutku nie przyjdzie, należy przesłuchać znawców.

Momenty, stanowiące dla oznaczenia przestrzeni pod miejscowość.

§ 30.

Przy oznaczaniu położenia, ukształtowania i rozmiaru powierzchni przestrzeni pod miejscowość należy przede-wszystkiem mieć na uwadze uzyskanie powierzchni, potrzebnych na place budowlane, uwzględniając przyszłą możliwość rozwoju miejscowości, nadawanie się powierzchni na grunt budowlany, możliwość otrzymania dobrej i dość obfitej wody do picia i do użytku, dalej łatwość dostania się z dróg publicznych do przestrzeni pod miejscowość, możliwie nieznaczny i równomierny spad dla zakładania dróg miejscowych, oraz względy higieniczne i sanitarne. Przy oznaczaniu wymiaru powierzchni dla przestrzeni pod miejscowość należy przestrzegać zasady, wymienionej w § 7., ustęp 1., rozporządzenia cesarskiego.

Wyłożenie projektu przestrzeni pod miejscowość.

§ 31.

(1) Na podstawie wyników rozprawy, przeprowadzonej na miejscu, każe komisarz miejscowy ułożyć projekt co do położenia i ukształtowania przestrzeni pod miejscowość. Projekt ten należy wyłożyć publicznie w gminie przez dni czternaście do wglądu dla wszystkich uczestników; komisarz miejscowy każe go wytyczyć na miejscu i wyjaśnić go uczestnikom.

(2) Miejsce i czas wyłożenia oraz czas wytyczenia należy na ośm dni przedtem podać do wiadomości urzędów, wymienionych w § 29., a zarazem ogłosić w edykcji, który ma być opublikowany w urzędowej gazecie krajowej i w odnośnych gminach, zzywając uczestników i interesowanych, aby wnieśli do komisarza miejscowego na piśmie albo ustnie do protokołu zarzuty swoje

w ciągu trzech tygodni, licząc od pierwszego dnia wyłożenia.

(3) Równocześnie z publicznem wyłożeniem należy przelać władzy wojskowej (§ 15., ustęp 2.) jedno wygotowanie projektu.

Rozstrzygnięcie o przestrzeni pod miejscowość.

§ 32.

Komisarz miejscowy rozstrzyga w toku instancji o zarzutach, wniesionych przeciw projektowi, dotyczącemu przestrzeni pod miejscowość, i oznacza położenie, ukształtowanie, oraz rozmiar powierzchni, potrzebnej na przestrzeń pod miejscowość.

Oznaczenie obwodu przestrzeni pod miejscowość.

§ 33.

(1) Po prawomocności rozstrzygnięcia, wydanego co do oznaczenia przestrzeni pod miejscowość, ma komisarz miejscowy spowodować ustalenie na miejscu zewnętrznego obwodu przestrzeni pod miejscowość.

(2) Dokładny plan sytuacyjny prawomocnie wyznaczonej przestrzeni pod miejscowość ma komisarz miejscowy wydać urzędowi administracyjnemu, właściwemu dla ułożenia planu położenia, oraz urzędowi administracyjnemu, właściwemu dla udzielenia konsensu budowlanego.

Rozdział V.

Postępowanie komasacyjne.

1. Organ doradczy komisarza miejscowego przy przeprowadzeniu komasacji.

Wydział bezpośrednich uczestników.

§ 34.

Komisarzowi miejscowemu jest przydany dla przeprowadzenia postępowania wydział bezpośrednich uczestników (§ 7. rozporządzenia cesarskiego) jako organ doradczy. Wydział ten należy pytać o radę tylko w tych kwestiach, które dotyczą komasacji wogóle i wspólnych urzędzeń gospodarczych, jakie należy z nią połączyć. Wydziału nie należy słuchać co do kwestyi, przy których chodzi o dochodzenie i ustalenie praw poszczególnych uczestników albo o ich ekwiwalenty jako też wogóle o interesy prywatne. Wydział ten nie ma prawa wydawania uchwał, ani też prawa odwoływania się.

Skład wydziału bezpośrednich uczestników.

§ 35.

(1) Wydział bezpośrednich uczestników ma się składać według postanowienia komisarza

miejscowego stosownie do liczby wszystkich uczestników z czterech, sześciu albo ośmiu członków, z których połowę wybierają ze swego grona bezpośredni uczestnicy względna większością głosów, podczas gdy drugą połowę powołuje do wydziału komisarz miejscowy z pomiędzy bezpośrednich uczestników w ten sposób, że wszystkie wielkości własności (wielka, średnia i mała własność) mają być odpowiednio zastąpione. Do wydziału należy ponadto naczelnik odnośnej gminy miejscowej.

(2) Przeciw oznaczeniu przez komisarza miejscowego liczby członków wydziału, oraz przeciw jego orzeczeniu, dotyczącemu prawidłowości wyborów, i przeciw skutecznonemu przez niego powołaniu do wydziału nie jest dopuszczalny środek prawny.

Wybór do wydziału.

§ 36.

Komisarz miejscowy zaprosi bezpośrednich uczestników do przeprowadzenia wyboru (§ 35.). Jeśli równą liczbę głosów otrzyma więcej osób, aniżeli tego potrzeba, by liczba wybranych była kompletna, to los rozstrzyga o tem, kogo z pomiędzy nich należy uważać za wybranego. Wybrani mają bezzwłocznie oświadczyć komisarzowi miejscowemu, czy wybór przyjmują. W razie nieprzyjęcia wyboru należy zarządzić potrzebny nowy wybór.

Posiedzenie wydziału. Działalność jego członków jest urzędem honorowym.

§ 37.

(1) Wydział bezpośrednich uczestników zwołuje w miarę potrzeby komisarz miejscowy, który także wydziałowi przewodniczy.

(2) Członkowie wydziału pełnią czynności swoje jako urząd honorowy bez wynagrodzenia.

2. Przygotowanie planu komasacyjnego.

Obejście obszaru komasowanego.

§ 38.

(1) Zewnętrzne granice obszaru komasowanego należy przed zdjęciem ich geodetycznie obejść z przybranymi posiadaczami gruntów sąsiednich, a w razie potrzeby oznaczyć znakami granicznymi. Jeśli granice tego obszaru są zarazem granicami gminy, natenczas ma komisarz miejscowy zaprosić do udziału w tem obejściu także zastępców gmin sąsiednich i rozstrzygnąć w toku instancji o potrzebnem ewentualnie uregulowaniu granic po myśli § 9. rozporządzenia cesarskiego.

(2) W obrębie obszaru komasowanego należy z reguły obejść tylko te granice, które pozostają niezmienione i mają być zdjęte geodetycznie. Do obejścia tego ma przybrać komisarz miejscowy interesowanych i wydział bezpośrednich uczestników.

(3) Jeśli przy obchodzeniu pojawiają się spory o własność albo o posiadanie, ma komisarz miejscowy próbować doprowadzić do ugody. Jeśli ugoda do skutku nie przyjdzie, to należy postarać się o rozstrzygnięcie komisji ministerjalnej.

Podstawy dla wyśledzenia dawnego stanu posiadania.

§ 39.

W celu wyśledzenia dawnego stanu posiadania należy zasadniczo używać istniejących operatów katastru podatku gruntowego, jednak musi się je przedtem zbadać co do ich trafności i błędów usunąć.

Ustalenie bezpośrednich uczestników i ich praw.

§ 40.

(1) Przy pomocy wyciągów hipotecznych, arkuszy posiadłości gruntowej i map katastralnych należy wyśledzić na miejscu dawny stan posiadania gruntowego, przybrawszy bezpośrednich uczestników. Różnice między księgą gruntową i katastrem a stosunkami faktycznymi należy wyjaśnić drogą przesłuchania uczestników. Jeśli między nimi zgoda do skutku nie przyjdzie, to postanowi komisarz miejscowy o tem, kto ma być uważany za posiadacza gruntu aż do rozstrzygnięcia komisji ministerjalnej dla operacji agrarnych. O wyniku uwiadomi komisarz miejscowy odnośnych uczestników, którzy mogą wnieść do komisarza miejscowego na piśmie albo ustnie do protokołu swoje zarzuty natychmiast albo w czasie wyłożenia planu bonitacyjnego i rejestru stanu posiadania.

(2) Omyłki co do dat, co do których przepisane jest utrzymywanie ich w ewidencji w operatach katastru podatku gruntowego i w księgach gruntowych, należy oznajmić ewidencjom katastru podatku gruntowego i władzom hipotecznym (wykaz różnic).

Oszacowanie i oznaczenie wartości gruntów.

§ 41.

(1) Grunty, które mają być skomasowane, należy oszacować i wartość ich oznaczyć drogą bonitacji przez ocenicieli i klasyfikatorów.

(2) Ocenicielami ustanowi komisarz miejscowy te osoby, które przy swoich wiadomościach z zakresu gospodarstwa rolnego mogą ocenić w sposób niezawodny wszystkie stosunki, od których zależy wydajność gruntów.

(3) Dla oznaczenia wartości lasów należy przybrać jako ocenicieli uzdolnionych znawców leśnictwa.

(4) Klasyfikatorami należy ustanowić zdane osoby, obznajomione ze stosunkami gleby na danych obszarach, i to z reguły z pośród bezpośrednich uczestników.

(5) Bonitacja dzieli się na:

1. ustanowienie gruntów wzorowych i opisanie ich w szemacie bonitacyjnym przez ocenicieli. Grunty wzorowe mają za zadanie stanowić trwałą miarę porównawczą dla klasyfikacji oraz dla ewentualnych zarzutów przeciw bonitacji;

2. klasyfikację, to jest na oszacowanie przez klasyfikatorów poszczególnych części powierzchni według poszczególnych klas jakości. Oznaczone działy jakości należy przedstawić na szkicu bonitacji i wciągnąć do protokołu klasyfikacji;

3. taryfowanie, to jest na obliczenie czystego dochodu każdej poszczególniej klasy szematu bonitacyjnego za jeden hektar każdej klasy jakości w różnych rodzajach uprawy.

Obliczone czyste dochody ma zestawzić komisarz miejscowy w taryfie klasyfikacyjnej dla każdej poszczególniej klasy jakości w każdym rodzaju uprawy. Z czystego dochodu należy wziąć 25-krotną kwotę jako wartość kapitału i zaokrąglić na całe korony za jeden hektar.

(6) Jako znawcy dla ustanowienia gruntów wzorowych i dla ich opisanie, jakoteż dla dokonania otaryfowania, wchodzi w rachubę ocenicieli, a dla klasyfikacji klasyfikatorzy pod nadzorem ocenicieli.

Podstawy oznaczenia wartości.

§ 42.

Przy bonitacji należy baczyć na to, że każdy grunt albo każda część gruntu mają być oszacowane na tę wartość dochodową, jaką mogą przynosić każdemu posiadaczowi w odnośnej miejscowości przy należytem gospodarzem użyciu, odpowiadającym miejscowym stosunkom, według swojej naturalnej jakości gleby, albo według jakości gleby, spowodowanej przez trwałe inwestycje, według swojego położenia i według stanu, jaki istniał w chwili oszacowania. Jednak grunty, dotąd nieuprawiane i lasy, przeznaczone na wykarczowanie, które nadają się do przekształcenia ich na ziemię uprawną, należy zaliczyć na

podstawie oszacowania według ich przyszłej wartości jako uprawnej ziemi do odpowiednich klas, policzając potrzebne koszty uprawy

Rodzaj uprawy.

§ 43.

(1) Przy bonitacji należy rozróżniać następujące rodzaje uprawy:

- a) rola,
- b) łąki,
- c) ogrody,
- d) winnice,
- e) pastwiska,
- f) las,
- g) powierzchnie, które należy poddać uprawie, wraz z opuszczonymi placami budowlanymi i
- h) nieużytki.

(2) Jeśli poszczególne powierzchnie, wymienione pod a) do e), są używane chwilowo różniacze, na przykład ogrody jako rola, łąki jako pastwiska, albo odwrotnie itd., to należy je zaliczyć do tego rodzaju uprawy, w którym najważniejsze ich się używa.

(3) Powierzchnie gruntowe, nie należące do żadnego z rodzajów, wymienionych pod a) do g) i nie będące nieużytkami, należy zaliczyć do najbardziej pokrewnego rodzaju uprawy.

(4) Jeśli w obrębie poszczególnych gruntów albo w połączeniu z nimi leżą powierzchnie gruntów, które należą do innego rodzaju uprawy, a nie do tego, do którego należą główne części składowe tych gruntów, na przykład wąskie zagony zabezpieczające albo miedze, małe grzbiety kamienne itp., to należy zaliczyć je do tego rodzaju uprawy, do którego należą główne części składowe gruntów, jeżeli wymiar ich powierzchni jest tak mały, że nie można ich już przedstawić dość wyraźnie na mapie.

(5) Bonitacji można zaniechać co do powierzchni przestrzeni, przeznaczonej pod miejscowość, jeżeli powierzchnia ta pozostaje niezmienną.

Stosunki i przedmioty, których nie policza się przy bonitacji.

§ 44.

(1) Następujące stosunki i przedmioty nie mają być uwzględniane przy oszacowaniu gruntów:

1. przemijający, niezwykle wysoki albo z zaniedbania wynikły niski stan uprawy i nawożenia;
2. niedostateczne wyzyskanie ostatniego nawożenia i kosztów uprawy, wyłożonych w celu przysporzenia peryodycznie powtarzających się pożytków;

3. plantacje, znajdujące się na gruncie, mające przysporzyć szczególnie pożytek na przykład drzewa owocowe, winne latorośle, drzewa morwowe itp.;

4. drzewostany, przeznaczone głównie na ścięgę;

5. specjalne urządzenia gospodarcze, znajdujące się na gruncie, a dające się oddzielić bez znacznego zmniejszenia wartości, na przykład płoty.

(2) Wartości wymienionych w punktach 1 do 5 stosunków i przedmiotów należy wyrównać w pieniądzech (§ 87.).

(3) Przy bonitacji mają oceniciele ustalić, czy i które grunty wykazują niezwykle wysoki albo z zaniedbania wynikły niski stan uprawy i nawożenia.

Ułożenie rejestru stanu posiadania.

§ 45.

Po ustaleniu bezpośrednich uczestników (§ 40.) i po dokonaniu obliczenia powierzchni na mapach katastralnych należy sporządzić rejestr stanu posiadania. W rejestrze tym należy wykazać co do każdego uczestnika poszczególne parcele gruntowe z wymienieniem nazwy niwy i powierzchni częściowej, podpadającej pod każdy poszczególne rodzaj uprawy i pod każdą poszczególne klasę jakości, oraz z wymienieniem łącznego wymiaru i wartości, a wreszcie oddzielnie od tego należy wykazać poszczególne parcele budowlane, uprawiające co do nich te same daty.

Główne spisy uczestników.

§ 46.

(1) Na końcu rejestru stanu posiadania należy wykazać zwięźle stan posiadania każdego bezpośredniego uczestnika. Zestawienie to stanowi zarazem główny spis bezpośrednich uczestników.

(2) Uczestników pośrednich (§ 15., ustawy z dnia 7. czerwca, 1883, Dz. u. p. Nr. 92) należy objąć odrębnym spisem.

(3) O ile jest to już możliwe w tym stadium, ma komisarz miejscowy w szczególności wysledzić, które służebności i ciężary gruntowe odpadają po myśli §§ 16., 17. i 18., ustawy z dnia 7. czerwca 1883, Dz. u. p. Nr. 92, które mogą być przeniesione na ekwiwalenty gruntowe, albo też pozostaną na gruntach służebnych.

(4) Równocześnie należy starać się o porozumienie co do wykupna ciężarów gruntowych za ziemię albo za pieniądze i wdrożyć ewentualnie potrzebną zmianę ciężaru gruntowego.

Wyrażenie planu bonitacyjnego i rejestru stanu posiadania.**§ 47.**

(1) Po ukończeniu bonitacji i po ułożeniu rejestru stanu posiadania należy plan bonitacyjny i rejestr ten, oraz mapy katastralne, zaopatrzone w działy jakości, wyłożyć przez dni 14, w lokalu urzędowym albo w kancelaryi gminnej dla przejrzenia przez uczestników, a miejsce i czas wyłożenia należy ogłosić w gminie przynajmniej na trzy dni przedtem.

(2) Plan bonitacyjny obejmuje:

- a) szemat bonitacyjny,
- b) szkice bonitacyjne i
- c) taryfę klasyfikacji.

(3) Równocześnie z wyłożeniem tych środków pomocniczych należy doręczyć każdemu bezpośrednio uczestnikowi odnoszący się do niego wyciąg z rejestru stanu posiadania, powołujący się na postanowienia § 48.

Zarzuty przeciw planowi bonitacyjnemu i przeciw rejestrowi stanu posiadania.**§ 48.**

(1) Zarzuty przeciw planowi bonitacyjnemu i przeciw rejestrowi posiadania mogą wnosić bezpośrednio uczestnicy do komisarza miejscowego pisemnie albo ustnie i to tak co do gruntów własnych, jak i co do gruntów cudzych. Czasokres kończy się w osm dni po upływie terminu, przeznaczanego na wyłożenie planu bonitacyjnego i rejestru stanu posiadania.

(2) O zarzutach, skierowanych przeciw oszacowaniu i oznaczeniu wartości, oraz przeciw wykazanemu rozmiarowi dawnych gruntów i przeciw innym datom tych obu środków pomocniczych, rozstrzyga ostatecznie komisarz miejscowy, wysłuchawszy w razie potrzeby znawców, z których jednego ma wymienić wnoszący zarzuty.

(3) Zarzuty przedstawiające się jako spory stron (§ 4.), ma komisarz miejscowy zainstruować i przedłożyć komisji ministerjalnej do ostatecznego rozstrzygnięcia.

Pomiary w celu oznaczenia nowego stanu posiadania.**§ 49.**

Pomiary dla oznaczenia nowego stanu posiadania należy wykonać w myśl postanowień „biurowej i technicznej instrukcji, dotyczącej się wykonania operacji agrarnych”. Przytem należy przestrzegać odnośnych postanowień „instrukcji dla wykonania trygonometrycznych i poligonometrycznych pomiarów, służących do sporządzenia

nowych planów dla celów katastru podatku gruntowego”, oraz „instrukcji dla wykonania pomiarów przy użyciu stoła mierniczego, służących do sporządzenia nowych planów dla celów katastru podatku gruntowego”.

3. Wspólne urządzenia gospodarcze.**Zaprojektowanie wspólnych urządzeń gospodarczych.****§ 50.**

(1) Komisarz miejscowy ma zawczasu postarać się o zaprojektowanie wspólnych urządzeń gospodarczych (§ 10. rozporządzenia cesarskiego)

(2) Tutaj należą: urządzenie, przełożenie albo regulacja dróg, wygonów, potoków, rowów, mostów, przepustów, tam, budowa urządzeń osuszających i nawadniających, budowy dla ochrony brzegów i tym podobne, oraz urządzenia, mające służyć dla wydobywania materiałów lub na skład.

Uzyskanie powierzchni na wspólne urządzenia gospodarcze.**§ 51.**

(1) Powierzchni, potrzebnych na wspólne urządzenia gospodarcze, mają dostarczyć stosunkowo bezpośredni uczestnicy.

(2) Tych bezpośrednich uczestników, których posiadłość gruntowa wskutek połączonego z komasacją urządzenia zakładów gospodarczych nie osiąga żadnej korzyści albo tylko nieznaczną, należy uwolnić zupełnie albo w części, odpowiadającej stosunkom faktycznym, od uczestniczenia w dostarczeniu powierzchni, potrzebnej na te urządzenia.

(3) Jeśli tego rodzaju wspólne urządzenia zostaną uznane za potrzebne dopiero później w takim stadium postępowania, w którym policzenie ewentualnie jeszcze potrzebnej powierzchni mogłoby nastąpić tylko w drodze długotrwałej i kosztownej zmiany robót przygotowawczych, już uskutecznionych, to grunt potrzebny muszą odstąpić odnośni bezpośredni uczestnicy za pełnym wyrównaniem w pieniądzu, które w braku zgody oznaczy komisarz miejscowy.

Zakładanie dróg.**§ 52.**

(1) Przy projektowaniu zakładania dróg należy bacznie nie tylko na teraźniejsze potrzeby, ale także na przewidywany przyszły rozwój miejscowości, przyczem w szczególności nowa sieć dróg, jaką się ma stworzyć, musi się łączyć w sposób odpowiedni z istniejącymi już gościcami i innymi niekniętymi środkami komunikacji; także

należy starać się o odpowiedni dostęp i wychód z nowej przestrzeni pod miejscowość, a samą sieć dróg dostosować do położenia i ukształtowania przestrzeni, przeznaczonej pod miejscowość, oraz do potrzeby komunikacji na zewnątrz.

(2) Niwy należy w ten sposób uczynić dostępnymi przez nowe drogi, by każdy grunt graniczył bezpośrednio z ogólnie dostępną drogą gospodarczą.

(3) Przy zakładaniu dróg należy także uwzględnić naturalny odpływ wód na powierzchni ziemi.

Rozprawa i rozstrzygnięcie o sieci dróg.

§ 53.

(1) Komisarz miejscowy ma przeprowadzić na miejscu rozprawę co do sieci dróg i zaprosić do niej władzę wojskową (§ 15., ustęp 2.), zwierzchność gminy, zastępców gmin sąsiednich, odnośne zarządy kolejowe, innych interesowanych, w szczególności urzędy administracyjne, które należy wysłuchać w myśl § 3., ustęp ostatni, rozporządzenia cesarskiego, a także przybrać wydział bezpośrednich uczestników. Na rozprawie tej należy szczegółowo wyjaśnić sieć dróg i starać się o ugodę co do przedstawionych ewentualnie życzeń i zarzutów. Na podstawie całego wyniku rozpraw należy wydać rozstrzygnięcie w toku instancyj.

(2) Komisarz miejscowy przyjmie prawomocny projekt sieci dróg za podstawę obliczenia ekwiwalentów.

Urządzenia melioracyjne.

§ 54.

W związku z projektowaną siecią dróg ma komisarz miejscowy zarządzić także ułożenie projektu wspólnych urządzeń gospodarczych, jako to: urządzeń osuszających, nawadniających i regulacyjnych, potrzebnych ewentualnie w myśl § 10., rozporządzenia cesarskiego do osiągnięcia odpowiadającej celowi użyteczności gospodarczej ekwiwalentów gruntowych.

Rozprawy i rozstrzygnięcia komisarza miejscowego z zakresu prawa wodnego.

§ 55.

Komisarz miejscowy ma przeprowadzić nad projektem melioracyjnym według postanowień ustawy o prawie wodnym rozprawę prawnowodną i zaprosić do niej w szczególności władzę wojskową (§ 15., ustęp 2.), zwierzchność gminy i interesowanych. Na podstawie wyników

rozprawy ma komisarz miejscowy wydać rozstrzygnięcie w toku instancyj. Jeśli chodzi o prawa osób trzecich, które nie uczestniczą w postępowaniu komasacyjnym, natenczas przeprowadzi komisarz miejscowy postępowanie prawnowodną w porozumieniu z właściwą władzą polityczną i wyda rozstrzygnięcie w toku instancyj. Jeżeli urządzenie prawnowodne rozciąga się także na obszar, niepodlegający już właściwości komisarza miejscowego, natenczas ma wydać rozstrzygnięcie w toku instancyj właściwa władza polityczna w porozumieniu z komisarzem miejscowym.

Rozprawa konkurencyjna o kosztach urządzeń melioracyjnych.

§ 56.

Komisarz miejscowy wyznaczy rozprawę konkurencyjną w sprawie pokrycia kosztów urządzeń melioracyjnych (§ 54.) i rozstrzygnięcie przy uwzględnieniu postanowień § 15., punkt 6., rozporządzenia cesarskiego w toku instancyj o świadczeniu datków. Jeśli przy tego rodzaju urządzeniu zachodzą warunki uzyskania wsparcia ze środków państwowych i krajowych, to ma komisarz miejscowy, przeprowadziwszy rozprawę prawnowodną i konkurencyjną, odesłać projekt wraz z kosztorysem Ministerstwu rolnictwa i wydziałowi krajowemu z odpowiednimi wnioskami.

Koszta wspólnych urządzeń gospodarczych.

§ 57.

Koszta założenia urządzeń melioracyjnych (§ 54.), o ile niema innego układu albo osobnego prawie ważnego zobowiązania, mają ponieść uczestnicy w stosunku do spodziewanej korzyści albo do stopnia niebezpieczeństwa, któremu ma się zapobiedz, ewentualnie przy podziale na klasy albo, jeśli według tych zasad nie można uzyskać przydatnej miary, według wartości bonitacyjnej gruntów, o które chodzi.

Wykonanie wspólnych urządzeń gospodarczych.

§ 58.

O ile wspólnych urządzeń gospodarczych nie wykonuje się we własnym zarządzie, ma komisarz miejscowy po wysłuchaniu wydziału bezpośrednich uczestników zarządzić co potrzeba celem rozdania robót.

Kolaudacja wspólnych urządzeń gospodarczych.

§ 59.

(1) Po wykonaniu wspólnych urządzeń gospodarczych przeprowadzi komisarz miejscowy kolau-

dacę. Należy do niej oprócz wydziału bezpośrednich uczestników przybrać zwierzchność gminy i tych, których obowiązkiem jest utrzymanie odnośnych urzędów.

(2) Jeśli na wspólne urządzenie gospodarcze użyto środków publicznych, w takim razie musi się przy kolaudacyi zbadać także rachunki i przedłożyć je urzędowi, które tych środków dostarczyły.

(3) Dla usunięcia braków, dostrzeżonych przy kolaudacyi, należy ustanowić stosowny czasokres, po którego upływie należy przeprowadzić kolaudację dodatkową.

Utrzymanie wspólnych urzędów gospodarczych.

§ 60.

(1) Według zasad, obowiązujących dla wykonania urzędów melioracyjnych, należy także unormować obowiązek należytego przyszłego utrzymania tych zakładów, przyczem orzeczenie władzy (§ 55.) może połączyć uczestników w spółkę wodną.

(2) Obowiązek utrzymania nowych dróg publicznych oznaczają obowiązujące w tym względzie przepisy ustawowe.

4. Sporządzenie planu komasacyjnego.

Sporządzenie rejestru nowych pomiarów.

§ 61.

Wynik nowych pomiarów należy wpisać do rejestru dla całego obszaru komasowanego, oddzielnie według poszczególnych działów jakości, a w obrębie tych działów według części powierzchni, podpadających pod poszczególne klasy jakości i według wartości. Z porównania dat co do wykazanych w tym rejestrze wymiarów powierzchni i wartości całego obszaru z takimi samymi datami rejestru stanu posiadania okaże się różnica między dawnym stanem posiadania a nowymi pomiarami. Różnicę tę należy rozdzielić między poszczególnych uczestników według stosunku dawnego stanu posiadania.

Obliczenie ekwiwalentów.

§ 62.

(1) Obliczenie ekwiwalentów ma wykazywać rachunkowe oznaczenie roszczenia każdego poszczególnego uczestnika bezpośredniego o ekwiwalent, który ma być przyznany w gruncie. W tym celu należy ustalić przede wszystkim przybytek i ubytek przy regulacji granic, następnie obliczyć różnicę między dawnym stanem posia-

dania i wynikiem nowych pomiarów oraz zapotrzebowanie na rzecz urzędów, służących wspólnym celom, wliczając nową przestrzeń pod miejscowość a odliczając powierzchnię dawniejszych urzędów tego rodzaju. Okazujące się stąd całe mniejsze lub większe zapotrzebowanie pod względem powierzchni i wartości należy policzyć stosunkowo przy dawnym stanie posiadania poszczególnych uczestników.

(2) Jeśli bezpośredni uczestnik ma więcej dóbr (dworów, zagród itd.), co do których nie wolno połączyć hipotecznie posiadania, to należy dokonać obliczenia ekwiwalentowego dla każdego dobra i każdego dworu osobno. W odpowiedniej uwadze należy jednak wskazać na istniejący stosunek własności, aby stosunek ten mógł być uwzględniony przy obliczaniu ekwiwalentów.

Ustanowienie ogólnych zasad dla nowego podziału.

§ 63.

(1) Przed sporządzeniem projektu podziałowego należy wyznaczyć rozprawę z wydziałem bezpośrednich uczestników nad ogólnymi zasadami nowego ukształtowania posiadłości gruntowej, uwzględniając prowadzenie gospodarstwa w przyszłości.

(2) Przy tej rozprawie należy w szczególności stwierdzić, czy w pojedynczych częściach obszaru komasowanego istnieją szczególne stosunki gleby, wymagające odrębnego podziału, czy i które części narażone są na szczególne uszkodzenia i dlatego musi się je traktować osobno i ile ekwiwalentów mają otrzymać przy równych stosunkach posiadacze wiecej, średni i mań.

Wysłuchanie życzeń uczestników.

§ 64.

Po ustanowieniu ogólnych zasad podziału należy przyjąć życzenia uczestników co do podziału ich ekwiwalentów i spisać je w osobnym protokole. Życzenia te należy uwzględnić tylko o tyle, o ile da się to skutecznie bez pogwałcenia ustawowych przepisów i bez uszczerpkienia ważnych interesów publicznych.

Ponowny przydział gruntów.

§ 65.

(1) Oprócz gruntów, wspomnianych w § 7., ustęp 2., rozporządzenia cesarskiego, należy pozostawić jeszcze dotychczasowym posiadaczom:

1. nadające się do użytkowania kopalnie żwiru, szutru, gliny, marglu i piasku, łomy kamienia, wapna i łupku, pokłady torfu i gipsu;

2. grunty, na których znajdują się źródła mineralne, o ile te grunty są potrzebne do używania źródeł, oraz grunty, które mają służyć do prowadzenia przedsiębiorstwa górniczego dla mineralów zastrzeżonych, alboważ do wydobywania mineralów żywej ziemi;

3. grunty kolejowe; jeżeli z przyczyn gospodarczych chodzi o zmiany na tych gruntach, to należy porozumieć się przedtem z Ministerstwem kolei żelaznych.

(2) Ponadto należy przydzielić ile możności dotychczasowym posiadaczom:

1. parcele budowlane i inne grunty, mające z powodu swego szczególnego położenia albo przyniotu dla posiadacza wartość, której nie można zastąpić przez przydział innego gruntu, i

2. grunty, służące głównie do uprawy wina albo owoców.

Rozmiar powierzchni ekwiwalentów gruntowych.

§ 66.

(1) Wymiar powierzchni ekwiwalentów gruntowych, które mają być przydzielone bezpośrednim uczestnikom, ma pozostawać do ich wartości w takim samym stosunku, jak rozmiar powierzchni gruntów wynagradzanych do wartości tych ostatnich (§ 7., ustęp 3., rozporządzenia cesarskiego). Odstąpić od tego stosunku wolno włącznie aż do piątej jego części, jeżeli inaczej nie da się osiągnąć odpowiadająca celowi łączność ekwiwalentów gruntowych lub korzystny gospodarczy ich kształt i także położenie alboważ nie możnaby dokonać odpowiedniego założenia wspólnych urządzeń osuszających lub nawadniających.

(2) Ponad piątą część podanego stosunku dopuszczalne jest odstąpienie tylko wtedy, jeżeli odnośny uczestnik bezpośrednio oświadczy, że się na to zgadza, a u innych uczestników bezpośrednich nie zaistnieje wskutek tego odstąpienie od tego stosunku, przekraczające piątą jego część.

Rodzaj uprawy ekwiwalentów gruntowych.

§ 67.

Ekwiwalenty gruntowe, jakie ma się przydzielić jednemu uczestnikowi bezpośredniemu w ogrodach, winnicach, roli, łąkach i lesie, mają z reguły pozostawać w tym samym stosunku do całego jego ekwiwalentu, w jakim jego grunty wynagradzane, należące do tego samego rodzaju uprawy, pozostają do jego wszystkich gruntów wynagradzanych. Niedające się uniknąć odstąpienia w tym względzie należy wyrównać, uwzględniając szczególne stosunki gospodarcze pojedynczych uczestników bezpośrednich.

Położenie i kształt ekwiwalentów gruntowych.

§ 68.

Każdemu uczestnikowi bezpośredniemu należy przydzielić ekwiwalenty gruntowe ile możności

razem położone i mające kształt korzystny dla gospodarstwa. Należy w szczególności baczyć na to, by poszczególne ekwiwalenty gruntowe były ze sobą odpowiednio połączone, aby role nie otrzymały długości niestosunkowej do ich szerokości i ile możności leżały w dotychczasowym kierunku parcel, a zarazem ze względu na ukształtowanie terenu były tak położone, aby można je zagospodarować w sposób, odpowiadający celowi.

Wyrównania nieznacznych różnic pieniędzmi.

§ 69.

(1) Wyrównania nieznacznych różnic pieniędzmi nie powinny wynosić więcej niż jedną czterdziestą część wartości roszczenia bezpośredniego uczestnika, które ma być zaspokojone przez ekwiwalent w ziemi. Wyrównania pieniężne wolno podwyższyć aż do jednej dwudziestej części wspomnianej wartości, jeżeli inaczej nie da się osiągnąć lepszy kształt lub zaokrąglenie posiadłości gruntowej.

(2) Ponad jedną dwudziestą część wartości jest dopuszczalne wyrównanie pieniężne tylko wtedy, jeżeli odnośny uczestnik bezpośredni oświadczy, że się na to zgadza, a u innych uczestników bezpośrednich nie nastąpi wskutek tego wyrównanie pieniężne, przewyższające jedną dwudziestą część wartości ich roszczenia.

Łączność większych kompleksów; ekwiwalent małych posiadaczy gruntowych.

§ 70.

(1) Jeżeli bezpośredni uczestnik posiada w pewnej części obszaru komasowanego większy kompleks gruntów, łączących się ze sobą, to należy ekwiwalent utworzyć ile możności z tych samych gruntów.

(2) Jeżeli objęte komasacją grunty są całkowicie lub w przeważnej części otoczone większym kompleksem gruntów innego posiadacza, łączących się ze sobą, w takim razie należy przydzielić je z reguły posiadaczowi tego kompleksu gruntów, łączących się ze sobą, o ile inne względy na to pozwalają.

(3) Bezpośrednim uczestnikom, których roszczenie ekwiwalentowe jest nieznaczne i którzy do gospodarowania na swojej posiadłości gruntowej nie trzymają zaprzęgu, należy przydzielić ekwiwalenty gruntowe, położone ile możności jak najbliżej ich domów mieszkalnych, o ile przez to nie zostaną uszczuplone interesy osób trzecich. Także należy ile możności starać się o to, aby ekwiwalenty gruntowe tych małych posiadaczy gruntowych nie były otoczone ekwiwalentami gruntowymi, należącymi do większych gospodarstw.

Oddalenie ekwiwalentów gruntowych od budynków gospodarczych.

§ 71.

Ekwiwalenty należy przydzielić bezpośrednim uczestnikom ile możliwości w odpowiadającym celowi oddaleniu od ich nowych budynków gospodarczych.

Ułożenie projektu podziałowego.

§ 72.

Uwzględniając ile możliwości przedstawione życzenia, oraz przestrzegając postanowień §§ 66. do 71. należy na planie przeglądowym dawnego stanu najpierw ułożyć projekt podziału i wyjaśnić go uczestnikom. Dopiero wtedy, gdy jest już rzeczą jasną, które ekwiwalenty mają być przydzielone poszczególnym uczestnikom, należy przystąpić do ostatecznego oznaczenia ekwiwalentów na planie.

Ułożenie rejestru ekwiwalentów i wytyczenie ekwiwalentów gruntowych.

§ 73.

(1) Po oznaczeniu ekwiwalentów, które należy przedstawić na mapie oryginalnej, ma komisarz miejscowy w rejestrze ekwiwalentów zestawzić przejrzyste nowy stan posiadania dla każdego bezpośredniego uczestnika, oddzielnie według poszczególnych ekwiwalentów i wykazać przytem, że różnica wartości między rozszeczeniem a ekwiwalentem jest nieznaczna różnicą w przydziale. W taki sam sposób należy oddzielnie wykazać poszczególne ekwiwalenty na przestrzeni, przeznaczonej pod miejscowość.

(2) Następnie należy dokonać na miejscu pomiarów i oznaczenia granic ekwiwalentów gruntowych.

(3) Czas dla tych prac około wytyczenia należy oznaczyć, uwzględniając stan pól polnych i chwilę przewidywanego objęcia ekwiwalentów w posiadanie i stosownie do tego należy prace przyspieszyć.

Zbadanie prac geodetycznych.

§ 74.

Przed wyłożeniem planu komasacyjnego ma komisarz miejscowy zdać sprawę komisji ministerjalnej, która zarządzi zbadanie prac geodetycznych.

Służebności i ciężary gruntowe.

§ 75.

(1) Jeżeli niezbędnym jest ustanowienie służebności, którą ma być obciążony inny grunt, objęty komasacją, to ma komisarz miejscowy ustalić odnośny stosunek służebności. O ile wysła-

dzenie służebności i ciężarów gruntowych, ich wykupno albo zmiana, nie mogły być jeszcze uskutecznione przy sposobności ustalania uczestników i ich praw, należy tych czynności urzędowych teraz dokonać, względnie dokończyć.

(2) Jeżeli musi się ustanowić służebność na pewnym gruncie, albo jeżeli służebność lub ciężar gruntowy na gruncie obciążonym pozostają, odpadają lub zostają wykupione, to ma komisarz miejscowy na podstawie orzeczenia znawców wysłedzić zawczasu, jakiej zmiany wartości doznają przez to grunty, aby wartości te w celu wyrównania w ziemi można było uwzględnić już przy układaniu obliczenia ekwiwalentów.

(3) Jeżeli pewien grunt podlega tylko w części służebności albo ciężarowi gruntowemu, to należy tę część dokładnie ustalić.

(4) Wyśledzone zmiany we wartości należy zestawić w osobnym spisie dla przeprowadzenia ich w obliczeniu ekwiwalentów.

Późniejsze wyrównania pieniężne i zmiany wartości.

§ 76.

(1) Po sporządzeniu rejestru ekwiwalentów ma komisarz miejscowy obliczyć wyrównania pieniężne za te powierzchnie gruntowe, które są potrzebne na wspólne urządzenia, mające być później wykonane, późniejsze wyrównania pieniężne za nieznaczne różnice wartości między rozszeczeniem i ekwiwalentem oraz za zmiany wartości, następujące wskutek ustanowionych później służebności.

(2) Wyrównania pieniężne należy wykazać w spisie osobno dla poszczególnych uczestników bezpośrednich.

Ekwiwalenty częściowe.

§ 77.

(1) Po sporządzeniu rejestru ekwiwalentów ma komisarz miejscowy obliczyć ekwiwalenty częściowe za grunty wynagradzane, które mają różny stan ciężarów albo które są sporne. Zasady, obowiązujące wogóle przy obliczaniu ekwiwalentów i ustanawianiu ekwiwalentów gruntowych, mają tu odpowiednie zastosowanie, a ekwiwalenty częściowe należy obliczyć według rozmiaru powierzchni i według wartości ile możliwości w stosunku do gruntów wynagradzanych oraz ile możliwości w tym samym rodzaju uprawy. Przyrost i ubytek, spowodowany spólnymi urządzeniami, należy odpowiednio uwzględnić. Grunty, za które należy obliczyć ekwiwalenty częściowe, oraz same ekwiwalenty częściowe należy wykazać według powierzchni i wartości w osobnym obliczeniu (obliczenie ekwiwalentów częściowych).

(2) Ekwiwalenty częściowe należy wysledzić na mapie i zaopatrzyć cząstkami liczb odnośnych ekwiwalentów gruntowych. Odmierzenie na miejscu następuje tylko na żądanie odnośnego uczestnika bezpośredniego lub pośredniego.

Stosunek najmu, dzierżawy i spółki.

§ 78.

(1) Jeżeli grunt, poddany komasacji, jest wdzierżawiony i jeżeli dzierżawca nie chce utrzymać nadal w mocy stosunku dzierżawnego pod warunkami, przewidzianymi w § 19., ustawy z dnia 7. czerwca 1883, Dz. u. p. Nr. 92, to może on stosunek dzierżawny wypowiedzieć także przed upływem czasu, zastrzeżonego w tym względzie wyraźnie albo milcząco.

(2) Dzierżawca musi w takim razie wypowiedzieć w ciągu dni dziewięćdziesięciu, licząc od dnia, w którym ogłoszono zarządzone przez komisarza miejscowego albo przez komisję ministeryalną objęcie ekwiwalentów gruntowych albo zatwierdzenie planu komasacyjnego ze strony komisarza miejscowego.

(3) Stosunek dzierżawny ustaje, jeżeli nic innego nie było umówione, z upływem roku dzierżawnego, bieżącego przy końcu czasokresu, w którym wolno wnieść wypowiedzenie w myśl ustępu 2. albo, jeśli reszta czasu trwania dzierżawy wynosiłaby według tego mniej niż trzy miesiące, w trzy miesiące po upływie oznaczonego powyżej czasokresu.

(4) Postanowienia te obowiązują także przy wypowiedzianiu stosunku, oznaczonego w § 1103., p. ks. u. e.

(5) Co do stosunków najmu obowiązują te same postanowienia z tą zmianą, że czasokres dla wniesienia wypowiedzenia wynosi tylko 30 dni, w miejsce roku dzierżawnego wstępuje czasokres, stanowiący w myśl § 1115. p. ks. u. e. dla milczącego odnowienia odnośnego kontraktu najmu, i że jako najkrótszą resztę czasu trwania najmu należy przyjąć jeden miesiąc.

(6) Wypowiedzenie należy wnieść do komisarza miejscowego, który ma o tem uwiadomić wdzierżawiającego, względnie wynajmującego. Jeśli wypowiedzenie nie następuje, to po upływie czasokresów, w których wolno wnieść wypowiedzenie, należy wdrukować urzędowanie w celu uporządkowania stosunku najmu i dzierżawy i w razie potrzeby wydać rozstrzygnięcie w toku instancyi.

Okazanie i prowizoryczne objęcie ekwiwalentów gruntowych.

§ 79.

(1) Po wytyczeniu ekwiwalentów gruntowych ma komisarz miejscowy okazać je na miejscu

i zarządzić prowizoryczne objęcie w drodze porozumienia uczestników. Wbrew woli poszczególnych uczestników ma orzec komisya ministeryalna o prowizorycznym objęciu ekwiwalentów gruntowych, jeżeli dłuższe odroczenie wykonania planu mogłoby przynieść uczestnikom znaczną szkodę.

(2) Oznaczając czas objęcia w posiadanie, należy uwzględnić czas uprawy, będący na miejscu w zwyczajaju.

Części składowe planu komasacyjnego.

§ 80.

Plan komasacyjny zawiera następujące części składowe:

- a) rejestr stanu posiadania (§ 45.);
- b) rejestr nowych pomiarów (§ 61.);
- c) obliczenie ekwiwalentów (§ 62.);
- d) rejestr ekwiwalentów (§ 73.);
- e) mapę oryginalną (§ 73.);
- f) akt generalny (§ 81.).

Akt generalny.

§ 81.

(1) Akt generalny zawiera potrzebne ewentualnie wyjaśnienie części składowych planu i przedstawienie stosunków prawnych i gospodarczych, o których z tych środków pomocniczych nie można dowiedzieć się w zupełności i przejrzystość.

(2) Dalej należy ustalić w akcie generalnym urzędzenia, potrzebne do przyszłego używania i zarządu wspólnych zakładów, oraz obowiązek świadczenia datków na koszt utrzymania wszystkich albo pojedynczych zakładów wspólnych według procentów łącznej kwoty.

(3) O ile zarząd wspólnych zakładów nie przysługuje gminie, należy z reguły ustanowić osobny wydział zarządzający. Oznaczyć należy prawa i obowiązki tego wydziału, sposób wyboru i czas trwania urzędowania członków, ich odpowiedzialność wobec władz i uczestników i tym podobne.

(4) Jeśli zakłady wspólne mają większe znaczenie, to można ułożyć dla ich zarządu osobny statut, który należy dołączyć do aktu generalnego.

Wyłożenie planu komasacyjnego.

§ 82.

(1) Plan komasacyjny należy wyłożyć przez dni 14, do przejrzania wszystkim uczestnikom w lokalu, urzędowym albo w kancelaryi gminnej tych gmin, które należą do obszaru komasowanego. Zamiast mapy oryginalnej można wyłożyć także odbitkę kalkową.

(2) Miejsce i czas wyłożenia planu komasacyjnego należy przynajmniej ośm dni przedtem ogłosić w edykcie, który ma być opublikowany równocześnie w urzędowym dzienniku krajowym i przez przybicie w gminie, z wezwaniem, że tak bezpośredni, jak i pośredni uczestnicy mają wnieść do komisarza miejscowego na piśmie albo ustnie do protokołu zarzuty swoje przeciw temu planowi w ciągu trzech tygodni, licząc od pierwszego dnia wyłożenia w gminie. W edykcie należy dalej oznaczyć te dni, w których komisarz miejscowy będzie plan objaśniał na miejscu na żądanie uczestników.

Przyjmowanie i instruowanie zarzutów przeciw planowi.

§ 83.

(1) Zarzuty przeciw planowi komasacyjnemu, wnoszone w dniach, wyznaczonych na objaśnienie, ma przyjąć komisarz miejscowy do protokołu.

(2) Zarzuty, których przy tej sposobności nie zgłoszono, muszą być w przeciągu trzytygodniowego czasokresu (§ 82.) wniesione na piśmie do komisarza miejscowego albo podane w jego siedzibie urzędowej do protokołu.

(3) Komisarz miejscowy ma wniesione zarzuty jak najdokładniej zainstruować i najpierw starać się o ugodę.

(4) Jeżeli przy instruowaniu zarzutów wymieni uczestnik pewne oznaczone zmiany w planie, których dokonanie uchyliłoby jego zarzuty, jeżeli dalej zmiany te uzyskają zgodę innych uczestników bezpośrednich, których ekwiwalenty zostają przez to dotknięte, i jeżeli one nie sprzeciwiają się interesowi publicznemu, to ma o tem rozstrzygnąć komisya ministeryalna.

Rozstrzygnięcie o zarzutach przeciw planowi.

§ 84.

(1) W tem stadyum postępowania mogą uczestnicy występować z zarzutami, dotyczącymi się oznaczenia wartości przydzielonych im obcych gruntów, tylko wtedy, jeżeli przy wyłożeniu planu bonitacyjnego nie mogli oni osądzić słuszności oszacowania, i jeżeli co do tych gruntów nie zapadło już rozstrzygnięcie przy sposobności wyłożenia planu bonitacyjnego. O takich zarzutach ma ostatecznie rozstrzygać komisarz miejscowy, stosując odpowiednio postanowienia § 48., ustęp 2.

(2) Jeżeli wystąpiono z zarzutami, które przedstawiają się jako spór stron (§ 4.), to ma komisarz miejscowy zasięgnąć rozstrzygnięcia komisji ministeryalnej dla operacji agrarnych.

(3) We wszystkich innych przypadkach ma komisarz miejscowy rozstrzygnąć o wniesionych zarzutach w toku instancyi.

Zatwierdzenie planu.

§ 85.

(1) Jeżeli w granicach czasokresu edyktalnego (§ 82.) nie wniesiono przeciw planowi komasacyjnemu żadnych zarzutów albo jeżeli komisarz miejscowy lub komisya ministeryalna nie uwzględniła zarzutów, to należy plan komasacyjny zatwierdzić. Jeżeli natomiast na zasadzie wniesionych zarzutów zarządzono zmiany w planie komasacyjnym, to ma komisarz miejscowy sprowadzić zgodność planu z wydanymi rozstrzygnięciami, wytyczyć go na miejscu na nowo, o ile komisya ministeryalna uznała to za potrzebne dla wykazania takich zmian, i przedłożyć następnie do zatwierdzenia.

(2) Przed zatwierdzeniem planu ma komisya ministeryalna uwiadomić generalną dyrekcję katastru podatku gruntowego w celu zbadania operatów pod względem katastralnym.

(3) Plan komasacyjny, zatwierdzony przez komisję ministeryalną, nie podlega odwołaniu, ani też nie można przeciw takiemu planowi domagać się przywrócenia do pierwotnego stanu.

Ogłoszenie zatwierdzenia planu.

§ 86.

Orzeczenie komisji ministeryalnej o zatwierdzeniu planu komasacyjnego i zarządzenia komisji ministeryalnej o wykonaniu planu ma komisarz miejscowy ogłosić w gminie i doręczyć bezpośrednim uczestnikom oraz osobom trzecim, którym w myśl § 78. przysługuje prawo wypowiedzenia, jakoteż przesłać sądowi księgi gruntowej i ewidencji dla katastru podatku gruntowego.

Wyrównanie przedmiotów i stosunków, których nie policzono przy bonitacji.

§ 87.

(1) Po zatwierdzeniu planu ma komisarz miejscowy wdrożyć urzędowanie w sprawie wyrównania, dotyczącego się przedmiotów i stosunków, wymienionych w § 44., l. 1 do 5, i starać się o porozumienie.

(2) Jeżeli umniejszenie wartości poszczególnych powierzchni gruntowych zostało spowodowane tem, że uczestnicy w czasie postępowania nie wykonali nawożenia w sposób wskazany

wyzyczajem miejscowym, to należy obliczyć odpowiednie kwoty wyrównania.

(3) Komisarz miejscowy ma wezwać bezpośrednich uczestników do oświadczenia się na to:

1. czy poprzedni posiadacze chcą sami wyrębać na swych dotychczasowych gruntach dające się już rębać drzewostany;

2. czy nowi posiadacze za uiszczeniem kwoty oszacowania chcą zatrzymać urządzenia, oznaczone w § 44., l. 5, albo żądają ich usunięcia przez poprzedniego posiadacza gruntu.

(4) Czasokresy dla uprzątnięcia należy ustanowić, uwzględniając przy drzewostanach ich wiek, jakość materiału i sposobność do spieniężenia, i nie powinny one z reguły wynosić więcej niż dwa lata. Dla uprzątnięcia innych przedmiotów należy ustanowić z reguły czasokres co najwyżej jednoroczny.

(5) Obliczone w ten sposób wyrównania pieniężne należy wciągnąć do spisu, który ma być udzielony uczestnikom. O zarzutach ma rozstrzygać ostatecznie komisarz miejscowy.

5. Wykonanie i udokumentowanie planu komasacyjnego.

Przydział posiadania.

§ 88.

(1) Po zatwierdzeniu planu ma komisarz miejscowy zarządzić, co potrzeba, aby wykonać plan komasacyjny, o ile nie nastąpiło już przewidziane objęcie w posiadanie (§ 79.).

(2) W tym celu ma komisarz miejscowy ogłosić w gminie przedewszystkiem terminy dla objęcia w posiadanie ekwiwalentów gruntowych, z których nadejściem mają bezpośredni uczestnicy wziąć w posiadanie przydzielone im ekwiwalenty gruntowe, a ewentualnie ogłosić przewidziane dla prowadzenia gospodarstwa na gruntach wynagradzanych i na ekwiwalentach gruntowych.

(3) Ustalając terminy dla przydziału ekwiwalentów, należy z reguły baczyc na to, aby każdy uczestnik mógł sam zebrać plony, znajdujące się na gruntach, które mają być odstąpione. Jeżeli wskutek różnych terminów przydziału albo z powodu już wykonanych robót okolo uprawy są potrzebne wyrównania, to należy co do nich przeprowadzić rozprawę i w razie potrzeby po wysłuchaniu znawców rozstrzygnąć w toku instancyi.

(4) Jeżeli poszczególnych uczestników ukręciono w używaniu ich gruntów przez to, że grunty,

potrzebne na przestrzenie pod miejscowość, musiały być oddane wcześniej, aniżeli odpowiada to postanowieniom ustępu 3., to mają ci uczestnicy dochodzić swych roszczeń w ciągu dni 14 po zatwierdzeniu planu u komisarza miejscowego, który ma o tem rozstrzygnąć w toku instancyi w razie potrzeby po wysłuchaniu znawców.

(5) Jeżeli okazuje się to odpowiadającym celowi, ma komisarz miejscowy sam albo przez zastępcę wprowadzić uczestników w posiadanie ekwiwalentów gruntowych. W razie potrzeby ma komisarz miejscowy odnieść się do właściwego sądu o egzekucyjne wprowadzenie uczestników w posiadanie ekwiwalentów gruntowych.

Oznaczenie granic.

§ 89.

(1) O ile da się to wykonać bez zwłoki w objęciu posiadania, ma komisarz miejscowy jeszcze przed tem objęciem kazać oznaczyć ostatecznie ekwiwalenty gruntowe i ewentualnie także granice gminne.

(2) Oznaczenie skutecznia się przez kamienie graniczne, które muszą być przynajmniej z grubsza obrobione.

• Dodatkowe wyrównanie wartości.

§ 90.

(1) Jeżeli wartość gruntu, objętego komasacją, albo przedmiotu, zastrzeżonego osobnemu oznaczeniu wartości, zmniejszyła się przed oddaniem nowemu właścicielowi wskutek wydarzenia, chociażby przypadkowego, to może nowy właściciel w ciągu dni 60. po wykonaniu planu komasacyjnego domagać się od poprzedniego właściciela dodatkowego wyrównania wartości. Wyrównanie takie ma być świadczone w ziemi, jeżeli zmniejszenie wartości odnosi się do gruntu i jest to możliwem bez znacznego uszczuplenia nowego ukształtowania posiadłości gruntowej, zresztą zaś w pieniądzech.

(2) Kto przez niewypełnienie zarządzeń, wydanych przez władzę w celu przejścia z istniejących stosunków do nowego ukształtowania posiadłości gruntowej, został pokrzywdzony w pobieraniu pożytków z przydzielonych mu ekwiwalentów gruntowych albo w inny sposób, ten może w przeciągu dni 60 po wykonaniu planu komasacyjnego żądać od poprzedniego właściciela tych gruntów wynagrodzenia w pieniądzech.

(3) O takim żądaniu rozstrzyga komisya ministeryalna.

6. Sprostowanie albo założenie ksiąg publicznych i katastru podatku gruntowego.

Środki pomocnicze dla sprostowania albo założenia ksiąg gruntowych.

§ 91.

(1) Środkami pomocniczymi, potrzebnymi do sprostowania albo założenia księgi gruntowej są:

1. kopia mapy z przedstawieniem całego nowego stanu posiadania;

2. zestawienie wszystkich wykazów hipotecznych z wymienieniem liczb parcel, objętych komasacją, oraz tych parcel, objętych komasacją, które zaciągnięto do spisu nieruchomości, wpisanych w innej księdze gruntowej, dalej zestawienie odnośnych ekwiwalentów gruntowych;

3. projekt zmian, jakie należy przedsięwziąć na karcie stanu majątkowego, ewentualnie także na należących do tego innych kartach każdego poszczególnego wykazu, oraz w spisie wspomnianym pod 1. 2.;

4. odpis aktu generalnego.

(2) Jeżeli księgi gruntowe dla obszaru komasowanego są prowadzone w różnych sądach, to należy dostarczyć dla każdego sądu środki pomocnicze, wymienione pod 1. 1 i 4 w całości, a inne środki pomocnicze tylko o tyle, o ile dotyczą one sądu poszczególnego.

Środki pomocnicze dla ewidencji operatów katastralnych.

§ 92.

(1) Dla celów ewidencji katastru podatku gruntowego są potrzebne następujące środki pomocnicze:

1. wykonana sekeyami kopia mapy oryginalnej z przedstawieniem całego nowego stanu posiadania.

Jeżeli granice obwodowe gmin katastralnych zostały zmienione, albo też stwierdzono, że w mapie katastralnej mylnie je przedstawiono, to należy sporządzić w tym względzie osobne szkice:

2. odpis aktu generalnego;

3. wykaz ze zestawieniem dawnego i nowego stanu posiadania;

4. inne środki pomocnicze, które są ważne dla wykonania nowych operatów katastralnych albo dla sprostowania istniejących.

Przesłanie środków pomocniczych komisji ministerjalnej.

§ 93.

(1) Środki pomocnicze, oznaczone w §§ 91. i 92. ma komisarz miejscowy przesłać komisji ministerjalnej dla udzielenia ich wyższemu sądowi krajowemu i krajowej władzy skarbowej.

(2) Jeżeli z posiadaniem gruntów, objętych komasacją, jest połączony obowiązek świadczenia datków na zakłady wodne albo na lasowe urzą, dzenia ochronne (zalesienia ochronne), to należy o ile te grunty doznały przy komasowaniu zmiany w posiadaczach albo w powierzchniach, udzielić dla odpowiedniego uwzględnienia odnośne wykazy tej władzy, albo temu kierownictwu stowarzyszenia, które mają dokonać repartyeyi, poboru i rozliczenia datków.

Sprostowanie księgi gruntowej.

§ 94.

(1) Sprostowanie księgi gruntowej następuje z urzędu.

(2) Wyższy sąd krajowy ma po nadejściu środków pomocniczych dać sądowi księgi gruntowej wskazówkę co do tego, czy należy wyniki komasacji przeprowadzić w dotychczasowej księdze gruntowej albo czy należy założyć nową księgę gruntową. W tym ostatnim przypadku ma sąd księgi gruntowej na podstawie środków pomocniczych, oraz dotychczasowych wpisów hipotecznych ułożyć według istniejących przepisów ustawowych nowe wykazy hipoteczne i spis (§ 91. 1. 2). Sądowi księgi gruntowej należy także przesłać spisane przez komisarza miejscowego protokoły stanu posiadania i odpisy rozstrzygnięć, wydanych w sprawie posiadania i własności.

(3) Przy sprostowaniu księgi gruntowej jest sąd księgi gruntowej związany datami, których mu dostarczono.

(4) W razie pojawienia się wątpliwości ma sąd księgi gruntowej zwrócić się o wyjaśnienie do komisarza miejscowego, a jeżeli postępowanie już jest zamknięte, ma się zwrócić przez wyższy sąd krajowy do komisji ministerjalnej.

Zmiany w obowiązku, dotyczącym się podatku gruntowego.

§ 95.

Zmiany w stanie posiadania, następujące wskutek komasacji, będą traktowane w ewidencji katastru podatku gruntowego według postanowień ustawy z dnia 23. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 83, dotyczącej się ewidencji katastru podatku gruntowego, i według postanowień ustawy z dnia 12. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 121, dotyczącej się rewizji katastru podatku gruntowego.

Rozdział VI.

Postępowanie przy działach i regulacjach w połączeniu z komasacją.

Postanowienia ogólne.

§ 96.

(1) Jeżeli na pewnym obszarze komasowanym znajdują się grunty, wspólnie używane, to należy w połączeniu z komasacją przeprowadzić także ich podział albo regulację.

(2) Przez podział oddaje się uczestnikom na własność części powierzchni gruntu, przedtem wspólnego.

(3) Regulacja wspólnych praw używania polega albo na ustaleniu ilorazowych udziałów, według których poszczególni uprawnieni mają między siebie dzielić cały pożytek, wynikający peryodycznie, alboważ na ustaleniu samych poszczególnych praw używania według rozmiaru, miejsca i sposobu wykonywania.

Grunty wspólnie używane.

§ 97.

(1) Za grunty wspólne w myśl rozporządzenia cesarskiego należy uważać te grunty, co do których albo:

a) między dawnymi zwierzchnościami (dominiami) i gminami albo dawnymi poddanymi lub między dwiema albo więcej gminami istnieją wspólne prawa posiadania albo używania albo

b) których używają wszyscy albo pewni członkowie gminy, części gminy lub spółki agrarne mocą swego osobistego należenia w charakterze członka albo mocą praw członka, połączonych z posiadaniem gruntu, albo których używają współuprawnieni wspólnie lub na przemianę.

(2) Do gruntów wspólnych należy dalej zaliczyć:

1. grunty, które podlegały dawniej wspólnemu używaniu w myśl ustępu 1., w międzyczasie zaś przeszły we własność poszczególnych osób wskutek działu fizycznego, chyba że działu dozwoliła już władza właściwa albo jest on przeprowadzony w księgach publicznych:

2. grunty, które, wykonując rozporządzenie cesarskie z dnia 5. lipca 1853, Dz. u. p. Nr. 130, odstąpiono do wspólnego używania i wspólnego posiadania gminie (miejscowości) albo zbiorowi uprawnionych.

(3) Natomiast nie należy uważać za grunty wspólne gruntów, należących do majątku zakładowego gminy (miejscowości), których nie używają bezpośrednio członkowie gminy, lecz które wykorzystuje się przez wydzierżawienie albo w inny sposób na rzecz majątku gminnego (miejscowości).

Wymogi. przepisane dla działów i regulacji.

§ 98.

(1) Grunty używane wspólnie należy podzielić, jeżeli przez to nie zagraża się starannemu traktowaniu poszczególnych części i odpowiadającemu celowi gospodarowaniu na nich i jeżeli ponadto uchylenie wspólności nie szkodzi interesowi uprawy albo interesowi publicznemu.

(2) Jeżeli nie zachodzą wymogi dla skutecznego działu, to należy dokonać uregulowania wspólnych praw używania i zarządu.

Wykupno praw wierzycielskich.

§ 99.

(1) Osoby, którym przysługuje roszczenie o świadczenia wzajemne, zwłaszcza o daniny peryodyczne, jakie mają uiszczać wszyscy albo poszczególni uczestnicy jako tacy za używanie gruntów wspólnych albo poszczególnych ich części, mogą żądać, by przy podziale nastąpiło wykupno ich praw wierzycielskich za pieniądze lub za ziemię, stosownie do tego, czy jeden lub drugi rodzaj wykupna uzna władza za odpowiedni, i aby przy regulacji nastąpiło uporządkowanie stosunków, odpowiadające obustronnym interesom.

(2) Tacy interesowani, choćby nawet sami nie byli uczestnikami, mogą brać udział w rozprawach działowych i regulacyjnych o tyle, o ile jest to potrzebne do dochodzenia ich roszczenia.

Wykonanie działu i regulacji.

§ 100.

Dla wykonania działu i regulacji w połączeniu z komasacją mają odpowiednie zastosowanie postanowienia, obowiązujące w postępowaniu komasacyjnym, o ile nie postanowiono nic innego w następujących paragrafach.

Ustalenie uczestników i ich praw.

§ 101.

Komisarz miejscowy ma przez wglądnięcie do istniejących dokumentów i urzędowych środków pomocniczych oraz na zasadzie szczegółowego

zbadania faktycznych stosunków używania ustalić wszystkich uczestników działu albo regulacji i ich praw.

Rejestr praw udziałowych.

§ 102.

(1) Wynik dochodzeń co do uczestników i ich praw ma komisarz miejscowy zestawić w rejestrze praw udziałowych.

(2) Rejestr ten należy wraz z planem bonitacyjnym poddać postępowaniu według postanowień §§ 47. i 48.

Zarzuty przeciw rejestrowi praw udziałowych.

§ 103.

(1) O zarzutach, podniesionych przeciw rejestrowi praw udziałowych, rozstrzyga komisja ministeryalna dla operacji agrarnych.

(2) Jeżeli zarzuty tyczą się oznaczenia wartości powierzchni i praw użytkowania, to rozstrzyga ostatecznie komisarz miejscowy, stosując odpowiednio postanowienia § 48., ustęp 2.

Ułożenie statutu zarządu i planu gospodarczego przy regulacjach.

§ 104.

(1) Przy regulacji należy dla uporządkowania praw zarządu ułożyć statut zarządu, a dla osiągnięcia należytego prowadzenia gospodarstwa plan gospodarczy.

(2) Oba te środki pomocnicze należy poddać takiemu samemu postępowaniu jak sam plan.

Rozdział VII.

Zakończenie postępowania.

§ 105.

(1) Po zupełnem ukończeniu prac ma komisja ministeryalna ogłosić publicznie zakończenie postępowania komasacyjnego (działowego albo regulacyjnego) w sposób, przepisany w § 9.

(2) Z dniem tego ogłoszenia gaśnie właściwość władz wykonawczych. Dla rozstrzygnięcia o rozszereżeniach, wymienionych w § 90., pozostaje jednak właściwą komisja ministeryalna dla operacji agrarnych.

Rozdział VIII.

Postanowienia końcowe.

§ 106.

Postanowienia tego rozporządzenia o hipotecznych czynnościach urzędowych, o uwiadomianiu sądu księgi gruntowej i tym podobne mają odpowiednie zastosowanie do gruntów, które nie są wpisane w żadnej księdze gruntowej.

§ 107.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zenker wlr.

149.

Rozporządzenie Ministra rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dnia 21. maja 1916,

odnoszące się do strzyżenia owiec.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, rozporządza się na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, spowodowanych stanem wojennym, jak następuje:

§ 1.

Zakazuje się strzyżenia owiec w czasie wcześniejszym, aniżeli to było we zwyczaju w poszczególnych krajach koronnych, względnie na różnych obszarach tychże aż do roku 1914. Strzyżenia nie wolno przedsięwziąć częściej aniżeli w latach, poprzedzających bezpośrednio wybuch wojny, a na tych obszarach, gdzie było w zwyczaju strzyż owce częściej, wolno je strzyż najwyżej dwa razy w roku.

Terminy, w których stosownie do tego jest dozwolone strzyżenie owiec, obwieszczą polityczne władze krajowe.

§ 2.

Za przekroczenia tego rozporządzenia, o ile czyn nie podlega surowszemu przepisowi karnemu, będą karali władze polityczne pierwszej instancji grzywną aż do 5000 K albo według swego uznania aresztem do 6 miesięcy.

§ 3.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hohenlohe wlr.

Zenker wlr.

Spitzmüller wlr.

